

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus I. De natura, & substantia status Religiosi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

QVÆSTIO XXXI.

IN TITULUM XXXI. DE REGULARI-
BUS, ET TRANSEUNTIBUS AD RE-
LIGIONEM.

2651 **A**ctum est hætenus potissimum de uno genere personarum Ecclesiasticarum, nempe Clericorum non Regularium; nunc juxta eandem ordinem dicendum venit etiam de Regularibus. Ex ipsa autem rubrica hujus tituli apparet duo specialiter hoc titulo tractari; primum de ipso statu Regulari, ejus substantia, requisitis, obligationibus, & aliis juribus: secundum, de transitu ab uno Regulari ordine ad alium. De singulis, potissimum juxta sacros canones in hoc titulo, dicemus.

ARTICULUS I.

De natura, & substantia status Religiosi.

2652 **S**tatus Religiosus, juxta Layman *l. 4. Theol. moral. c. 1. n. 1.* & alios communiter, definitur, *stabilis in communi vivendi modus fidelium, ad Christianæ Charitatis perfectionem tendentium, editis tribus substantialibus votis, perpetuæ castitatis, paupertatis & obedientiæ, ab Ecclesia approbatus.* Ad hunc statum substantialiter pertinent primo tria consilia Evangelica, paupertatis, perpetuæ castitatis, & obedientiæ, ut tradit S. Thomas *2. 2. q. 186. a. 3. 4. & 5.* & constat ex *c. Cum ad monasterium, 6.* de statu Monachorum, ibi: *nec æstimet Abbas, quod super habenda proprietate possit cum aliquo Monacho dispensare: quia abdicatio proprietatis, sicut & custodia castitatis, adeo est annexa regule monachali, ut contra eam nec summus Pontifex possit licentiam indulgere;* Secundo, ut hæc ipsa tria consilia perpetuam voti obligatione firmentur; ita S. Thomas *cit. q. 186. a. 6.* Suarez *tom. 3. de Relig. l. 1. c. 2.* Sanchez, & alii. Tercio, ut ea firmentur voto in Religione per Sedem Apostolicam approbata, approba-

tionem non tantum approbante modum taliter vivendi; sed etiam approbante tantquam veram Religionem; ita Sanchez *l. 4. moral. c. 1. num. 19.* & alii communiter. Quarto, ut emittens ejusmodi vota constituatur sub alicujus superioris seu Prælati Ecclesiastici jurisdictione, cui subest in ordine ad ea, quæ sunt observanda, vel cavenda, ex vi Religionis, secundum ejus jura, & statuta, cui se mancipavit; ita Sanchez *cit. num. 10.* his suppositis:

Not. 1. ad substantiam voti paupertatis, 2653 constitutis verè, ac propriè religiosum, non pertinere, quod Religiosus in persona sua particulari sit incapax proprii, prout hoc importat dominium rerum temporalium, sic tamen, ut non habeat licitum eorum usum independentem à voluntate superioris; secus, ut sit incapax usus independentis à voluntate superiorum; ratio primæ partis est, quia, qui in Societate JESU post Novitiatum emisit tria vota simplicia, ex quibus etiam est votum paupertatis, retinent ad tempus dominium bonorum temporalium, cum eorum usu dependente à voluntate superioris, & tamen sunt verè, ac propriè Religiosi, ut latè diximus *lib. 2. a. num. 41. ex constitut. Gregorii XIII. incip. ascendente:* ratio secundæ partis est, ex *cit. c. Cum ad Monasterium, de quo num. 2652.* nam aliqua incapacitas proprietatis est de substantia Religiosæ paupertatis, adeo, ut in illa nec summus Pontifex dispensare possit, ut ibidem dicitur; ergo vel incapacitas proprietatis, sita in dominio rerum temporalium nomine communi; vel nomine proprio, & personæ particularis, vel usus independentis à voluntate superioris; non primum; quia de facto dantur verè Religiosi nomine communi possidentes, & habentes dominium rerum temporalium; non secundum; ut manifestum est ex probatione primæ partis, de quo plura etiam diximus *a. n. 906.* ergo tertium.

Not.

2654 Not. 2. ad votum castitatis religiosæ, requiri promissionem castitatis *absolutæ*; hoc est, excludentis omnem usum carnis commercii, etiam liciti, & conjugalis; unde, ut quis verè, ac propriè sit Regularis, seu Religiosus, non sufficit votum castitatis tantum conjugalis; sed castitatis, quæ sit consilii Evangelici, nimirum perfectæ; conjugalis enim castitas aliunde est sub præcepto. Unde illos, qui in certis quibusdam Ordinibus (puta Commendatorum D. Jacobi Alcantaræ) non vovent castitatem nisi conjugalem, negat verè, ac propriè *Religiosos esse*, D. Thomas. 2. 2. q. 186. a. 3. ad 4. esto concedat, esse personas *Ecclesiasticas*, quia gaudent privilegio fori, & canonis; quia reverà tales non promittunt castitatem, quæ est consilii Evangelici.

2655 Suarez tamen tom. 4. de Relig. l. 1. c. 4. num. 26. & Sanchez l. 4. moral. c. 16. num. 9. & alii tenent oppositum, volentes etiam illos, esse propriè Religiosos, *quoad statum*; licet non *quoad usum, & observantiam*, eò, quòd per Papæ dispensationem tales possint ducere Uxores. Mihi non est dubium, Pontificem cum Religioso, etiam perfectam castitatem solenniter professo, posse dispensare pro sensu diviso statûs Religiosi, dispensatio nimirum non manente verè ac propriè Religioso, de quo dixi lib. 4. decretal. non autem pro sensu composito, ut nimirum dispensatus ad usum conjugii, maneat simul Religiosus; de hoc loquitur c. Cum ad Monasterium, de quo num. 2652.

2656 Not. 3. quando dicitur, ad substantiam status Religiosi necessarium esse, quòd tria consilia evangelica voto firmentur *obligatione perpetuâ*; (status enim ex conceptu suo importat quandam immobilitatem) intelligi saltem ex parte unius, nimirum transeuntis in talem statum; & quoniam, qui in Soc. JESU, post biennium Novitiatus emittunt tria vota simplicia, paupertatis, castitatis, ac obedientiæ perpetuæ, quibus se in tali Religione Deo immobiliter, ac in perpetuum devotent, ipsâ Dei nomine hanc obligationem acceptante, constituuntur verè ac propriè Religiosi, non secus, ac alii in Societate, vel aliorum Ordinum Professi, quin ipsa Religio eisdem se vicissim sim.

Tom. III.

pliciter, & absolute obliget, sed solum quàm diu communi Religionis bono expedire visum fuerit, eos retinere, ut constet ex Constitutionibus Summorum Pontificum, Julii III. & Gregorii XIV. quibus hoc institutum confirmarunt, sequitur non esse de substantia status Religiosi ut sic, & suscipientis Religionem & ipsius etiam Religionis obligationem perpetuam; sed sufficere illam, quantum est ex parte voventis, seu Religionem per ejusmodi vota ingredientis; ea porro, quibus se non obstantibus summorum Pontificum constitutionibus contra hoc ipsum diversi magnâ temeritate opponebant, præterquam, quòd certò falsa sint, ut pote opposita tam claris Apostolicæ Sedis decretis, dissoluta videri possunt apud P. Suarez cit. l. 2. c. 14. Sanchez cit. c. 1. num. 26. & alios.

Not. 4. quamvis olim Religionem, seu 2657. Cœtus Religiosorum extiterint, qui non erant positive approbati à Sede Apostolica, sed solo Ecclesiæ usui publico, & more, à solis Episcopis, Pontifice non repugnante (ut est Ordo SS. Basilii, Augustini, Benedicti) nunc tamen requiri positivam Sedis Apostolicæ approbationem, ne fortè, prætextu Religionis, diversi errores in Ecclesiam inducantur; nam approbatio Religionis est inter causas graviores; causæ autem graviores nunc reservatæ sunt soli summo Pontifici, c. Majores. 3. de Baptismo; & constat ex c. fra. de Religios. domib. ibi: *unam de probatis assumat*, & c. unico. eod. in 6. ibi: *cunctas affirm Religionem, & Ordines mendicantes post dictum Concilium adinventos, qui nullam confirmationem Sedis Apostolicæ meruerunt, perpetuè prohibitioni subijcimus, & quatenus processerant, revocamus.*

Not. 5. duplicem potestatem confide. 2658. rari posse in Prælate, vel superiore, qui alicui Religioni, vel etiam Regulari domicilio, vel Conventui præest, unam *gubernativam*, (quam aliqui vocant *Oeconomicam*) sitam in potestate præcipiendi, corrigendi, & coercendi, etiam per pœnas, non tamen eas, quæ supponunt jurisdictionem spirituales; alteram, *jurisdictionis spiritualis*, quæ dicitur clavium, ac consistit in potestate ligandi, & solvendi, atque puniendi per censuras, & alias pœnas Ecclesiasticas. Hæc potestas juris-

H h h h

juris-

jurisdictionis spiritualis potest separari à potestate gubernativa; istam enim habent Abbatisse, & Præpositæ, seu Superiorissæ Mönialium, sine illa, qualibet tamen juxta mensuram, & normam sui Ordinis, & Instituti. Coeterum potestas gubernativa, supposita susceptione Ordinis Regularis in eos, qui præstant, derivatur à Deo, vel immediatè, ut aliqui volunt; vel mediante illo, qui talem Religionem approbat, immediatè illam communicante primis Religionum Capitibus, cum facultate illam committendi aliis, juxta exigentiam cujusque Instituti.

ARTICULUS II.

De ingressu Religionis.

2659 **P**er *ingressum Religionis* interdum intelligitur susceptio habitus, & receptio inter Novitios, qui versantur in probatione; interdum ipsa emissio Votorum vel solemnium, vel simplicium, quibus quis verè, ac propriè Religiosus constituitur. Tempus autem illud, quo ingressi Religionem in primâ acceptione *ingressus* versantur in probatione, communiter *Novitatus*, seu *Zyrociniium* dicitur, ad quod legitime peragendum requiruntur. 1. ætas legitima; 2. locus debitus; 3. susceptio habitus Religiosi; 4. certum tempus continuatum.

§. I.

De ætate ad annum probationis requisita.

2660 **Q**uestio nunc est, quæ jure communi censeatur ætas legitima, ut quis ad *Novitatum*, seu probationem admittatur? R. aliud dicendum jure novo, aliud spectato jure antiquo; nam, ut observat Suarez tom. 3. de Relig. l. 6. c. 19. §. 17. quando olim professio emitti poterat statim completâ pubertate, in Viro sufficiebat ætas annorum 13. in femina 11. completorum: jure autem novo quoad hoc, ut quis possit inchoare probationem, requiritur in ingrediente pubertas verè completa, quin sufficiat, quòd malitia suppleat ætatem; colligitur ex c. *ad nostram*. 8. h. t. ibi: mandamus, quatenus, si consiterit, quòd *præfatus T.*

ante consummationem 14. anni susceptum habitum deposuerit, aut si post 14. annum habitum ipsum sine probatione susceperit, & intra triduum deposuerit, cum ab impetitione prædictorum Eremitarum denunties absolutum; & c. Cum Virum. 12. cod. ubi dicitur, quòd puella, minor 12. annis, postquam in illa ætate à parentibus tradita, & major seu pubes facta sponte velata est, ad seculum redire non possit; igitur, si major facta non sponte velum suscepit, seu liberè non consentit in id, ad quòd à parentibus tradita est, non tenetur. Verùm hic textus non agit directè de ætate requisita ad subeundam probationem; sed ad *professionem*; & procedit jure antiquo, ubi professio valebat, facta statim post pubertatem completam.

Coeterum responsio data suadet etiam ratione; quia probatio instituitur, ut Novitius probeat austeritatem Religionis prius, quàm illi se in perpetuum obliget; & vicissim Religio Novitium, num habilis sit ad onera Religionis? ad hoc autem necessarium est, ut habeat annos discretionis, prout satis clarè colligitur ex cit. c. *Cum Virum*, ibi: *non enim videtur illa monastica professio à se posse jugum excutere, cum eam non consuet evidentiter contradixisse, cum benedictionem accepit, quam non nisi in ætate discretionis recipiunt, que velantur, præsertim si rati habitatione secuta* (etsi eam quandoque contradixisse consiterit) *quòd ante gestum fuerat, roboratur; Sanchez l. 5. moral. c. 4. §. 2. Azor p. 1. l. 10. c. 2. q. 4. & alii.*

Dices: *Trid. sess. 25. de Regularib. c. 15.* ita statuit: *In quacunq; Religionem tam virorum, quam mulierum, professio non fiat ante decimum sextum annum expletum; nec qui minore tempore, quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admittatur. Professio autem ante facta sit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicujus Regule, vel Religionis, vel Ordinis observationem, aut ad alios quoscunq; effectus; quo posito, sic argui potest: ut professio valeat, præmitti debet annus probationis, quam immediatè sequatur professio; cum ergo*